

na budowę musi być wytyczony geodezyjnie w terenie. Geodezyjne wytyczenie obiektów budowlanych w terenie służy przestrzennemu usytuowaniu tych obiektów zgodnie z **projektem budowlanym**, a w szczególności zachowaniu przewidzianego w projekcie położenia wyznaczanych **obiektów** względem obiektów istniejących i wznoszonych oraz względem granic nieruchomości. Wytyczeniu w terenie i utrwaleniu na gruncie podlegają geodezyjne elementy określające usytuowanie w poziomie oraz posadowienie wysokościowe budowlanych obiektów, w szczególności: główne osie obiektów budowlanych naziemnych i podziemnych, charakterystyczne punkty projektowanego obiektu oraz stałe punkty wysokościowe (repery). Wykonawca **prac geodezyjnych** stwierdza wykonanie czynności wytyczenia przez dokonanie odpowiedniego wpisu w **dzienniku budowy**. WŁ

Źródło: u.p.g.k.

wywłaszczenie nieruchomości [*prawo*] przymusowe odebranie prawa do nieruchomości, dopuszczalne wyłącznie na **cel publiczny**; zgodnie z zapisem u.g.n. polega na pozbawieniu albo ograniczeniu w drodze decyzji administracyjnej **prawa własności**, **prawa użytkowania wieczystego** lub innego **prawa rzeczowego** na nieruchomości. W.n. może być dokonane pod dwoma łącznie spełnionymi warunkami; jeżeli cele publiczne nie mogą być zrealizowane w inny sposób niż przez pozbawienie praw do nieruchomości, a prawa te nie mogą być nabyte w drodze umowy; za wywłaszczone mienie należy się odszkodowanie będące pełną rekompensatą za stratę poniesioną przez wywłaszczonego. Nieruchomość może być wywłaszczona tylko na rzecz Skarbu Państwa albo na rzecz **jednostki samorządu terytorialnego**. Organem właściwym w sprawach wywłaszczenia jest starosta, wykonujący zadanie z zakresu **administracji rządowej**. JS

Źródło: u.g.n.

Z

zabezpieczenie antykorozyjne [*bud.*] wszelkie środki zwiększające odporność tworzyw, metali oraz ich stopów. Z.a. stosowane są też do tworzyw niemetalowych. Korozja może być atmosferyczna, biologiczna, chemiczna itp. WB

zabezpieczenie spadku [*prawo*] dokonuje go właściwy sąd, w którego okręgu znajdują się **rzeczy** będące w chwili otwarcia spadku we władaniu **spadkodawcy**. **Spadek** zabezpiecza się na wniosek lub z urzędu, gdy grozi naruszenie rzeczy lub praw pozostałych po spadkodawcy. Zabezpieczenie spadku po cudzoziemcach jest przewidziane w trybie art. 1139–1142 k.p.c. SG

Źródło: k.p.c., art. 633–636.

zabezpieczona obligacja hipoteczna [*prawo*] papier wartościowy emitowany w serii, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela obligacji i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia. Obligacja powinna zawierać w szczególności: powołanie podstawy prawnej emisji, nazwę (firmę) i siedzibę emitenta, nazwę obligacji i cel jej wyemitowania, jeżeli jest określony; wartość nominalną i numer kolejny obligacji, opis świadczeń emitenta, ze wskazaniem w szczególności wysokości tych świadczeń lub sposobu ich ustalania, terminów, sposobów i miejsc ich spełniania, datę, od której nalicza się oprocentowanie, wysokość oprocentowania, terminy jego wypłaty i miejsce płatności